

Campus Obert

CUESTIONÉS DE
ACTUALIDAD
DESDE LA
ÓPTICA DE
EXPERTOS
UNIVERSITARIOS

COORDINACIÓN

Sebastià Serra i
BusquetsAntoni Vives
ReusRafel Puigserver
Pou (CEDOC-UIB)

► TEMA

Patrimoni i activitat física

Les rutes excursionistes per la nostres illes han agafat força en els darrers anys, ja sigui per la voluntat de fer exercici o perquè empreses de gestió cultural hi han vist un nínxol de negoci. En qualsevol cas, és una bona forma de fer esport i gaudir del nostre patrimoni natural, cultural i etnològic.

Mallorca a peu, quin goig!

♦♦ Neus Bauçà Ferrer *

Quan arribo a Mallorca, després d'un temps fora per motius laborals, la primera fita que marco en el meu calendari és una ruta excursionista per la meua estimada illa. Caminar per la Serra de Tramuntana o la de Llevant és tot un goig, omplir els pulmons d'aire pur, olorar la terra humida tan característica d'aquesta època de

l'any, observar els ocells, seure i fer un bon berenar, simplement m'omple de vida!

Amb aquest article vull fer arribar als lectors informació sobre l'excursionisme a Mallorca i animar a tots a conèixer-la passeta a passeta.

Mallorca permet fer excursions adaptades a tots els públics. Es poden fer excursions llargues, caminades curtes, de costa i de muntanya, amb família, gastronòmiques. Per aquells que es volen quedar a dormir, hi ha diverses ins-

tal·lacions com refugis, albergs, zones d'acampada, monestirs, cases de colònies i granges escola; emperò, solen tenir llargues llistes d'espera, hem de planejar-ho i demanar lloc per dormir amb antelació!

També, una diversitat de grups excursionistes organitzen sortides arreu de l'illa pràcticament cada cap de setmana. Per exemple, el Grup Excursionista de Mallorca (GEM), que adapta les rutes al seu

públic, va recórrer, amb el seu grup 'No frissam', La Talaia dels Reis el passat cap de setmana.

Igualment, quan tenim la necessitat de 'tocar natura' però no sabem quina ruta fer, hi ha molts mitjans que ens proporcionen infinitat d'informació sobre rutes. Per exemple, a www.infomallorca.net hi trobarem un document anomenat 'Caminar per Mallorca', del Consell de Mallorca, on s'expliquen diferents rutes com 'La trapa' i 'El camí de l'Arxiduc'.

Per finalitzar, vull fer menció del llibre *20 rutes en família per Mallorca. Les serres de Llevant (II)*, de Joan Carles Palos i Nadal, que es va presentar el passat 26 de gener, i que parla d'un bossí que molts oblidem quan ens decidim a 'fer ruta', el llevant.

* Politòloga-Consultora de Sector Públic

► TEMA

Esport i festa

La Festa del Pedal era una iniciativa sorgida a Catalunya com a jornada festiva i de convivència, sense distincions de classe, i que poc a poc es va anar estenent a nombroses poblacions del Principat i també a Mallorca, on els èxits del ciclisme mallorquí de l'època feu arribar aquest esport a els nivells de la societat.

La Festa del Pedal (1915-1920), el primer gran aplec esportiu de Mallorca

♦♦ Manuel García Gargallo *

Es els investigadors Dídac Martorell Paquier i Pere Garau Borràs han investigat un dels primers grans esdeveniments esportius que han tengut lloc a Mallorca: la Festa del Pedal, el primer acte massiu sorgit de la incipient pràctica esportiva

amb un poder de convocatòria fins llavors inèdit. Consistia en una caravana ciclista festiva des de Palma fins a un punt de trobada, sense caràcter competitiu i que donava a conèixer la bicicleta com a mitjà de transport popular emergent. Tengué un gran poder de convocatòria amb una vocació transversal inaudita, sense distincions de classe social, sexe o procedència. La llavors potent societat ciclista palmesana

Veloz Sport Balear fou l'organitzadora.

La primera edició (1915) es va celebrar a Son Company (Montuïri); però durant els anys següents (1916, 1917 i 1918) varen tenir lloc les edicions amb la ruta traçada de Palma a s'Arenal (Llucmajor) i on la concentració va trobar el seu emplaçament més paradigmàtic. S'Arenal, llavors un llogaret de costa poc poblat, va acollir anualment una concentració festiva de més d'un miler de participants. Allà la Festa del Pedal es va convertir en el primer gran esdeveni-

ment esportiu de l'illa amb caràcter massiu.

El 1919 l'aplec va iniciar el seu declivi en canviar el punt de trobada a Son Catiu (Inca), ubicat al centre de l'illa, per afavorir l'arribada de ciclistes de la Part Forana, fins llavors molt minoritaris, però l'assistència de ciclistes de Palma va minvar i la participació de la Part Forana no fou l'esperada. El 1920 es va celebrar al bosc de Bellver per recuperar la participació de ciclistes palmesans, però atesa la proximitat a la capital esdevingué una excursió campestre massiva on la bicicleta va perdre tot protagonisme. El 1921 fou cancel·lada per manca d'inscrits. En dècades posteriors varen tenir lloc noves edicions, però sense el caràcter multitudinari ni excepcional que va assolir aquells primers anys.

* Doctor en Història Contemporània (UIB)

► TEMA

Memòria i solidaritat

Us convidam a participar en la caminada i el berenar solidaris que tindran lloc el divendres 9 de febrer, a les 12 hores. El punt de trobada serà el hall de la Facultat d'Educació (edifici Guillem Cifre). Els primers inscrits (cedoc.uib.cat) rebran un obsequi del Vicerectorat de Campus, Cooperació i Universitat Saludable.

9 de febrer: compromís social

♦♦ Elisabeth Ripoll Gil *

Alumnes de tercer curs del Grau en Educació Primària de la UIB han desenvolupat durant aquest primer semestre, a través de l'Institut de Recerca i Innovació Educativa, el Projecte d'Innovació i Millora de la Qualitat Docent 'Xarxes intergeneracionals: memòria i solidaritat', fonamentat en la metodologia de l'Aprentatge-Servei i coordi-

nat des de les assignatures de Ciències Socials i la seva Didàctica II (Història) i Educació Física i Hàbits Saludables.

L'objectiu principal del projecte ha consistit en millorar les comunicacions intergeneracionals a través de l'elaboració d'un conjunt d'entrevistes, i estudiar, a partir de testimonis orals i recerca, els processos de canvi social, polític, econòmic i cultural esdevinguts durant les darreres dècades. En aquest sentit cal agrair la col·laboració de la Llar d'Ancians de l'Institut Ma-

llorquí d'Afers Socials (IMAS).

Així mateix, a través de l'assignatura d'Educació Física i Hàbits Saludables s'han organitzat un berenar i una caminada solidàries (les aportacions són voluntàries). En definitiva, es tracta de promoure l'activitat física com a hàbit saludable i alhora ajudar a conscienciar i recaptar fons per a l'Associació de Familiars de Malalts d'Alzheimer de Palma.

El projecte ha estat plantejat en el Grau d'Educació Primària amb la intenció de millorar els processos d'ensenyament i aprenentatge, trac-

tant d'incidir en els continguts del currículum educatiu, i en especial de la matèria d'Història contemporània de l'Estat espanyol i de les Illes Balears. A més, considerem que la pràctica de metodologies innovadores per part dels alumnes del Grau en Educació Primària suposa un aprenentatge

de caire professional, fet que repercutirà en la seva feina com a futurs docents. Us esperam aquest divendres, dia 9 de febrer, a les 12 hores, a la universitat.

* Doctora en Història i professora de la UIB